

utslag av dette partis hele uredlige politikk. At de andre partiene dilter med, er vel nærmest fordi de med god grunn føler seg medskyldig i den politikk som førte til 9. april. Men derfor er der ikke noen grunn til at vi skal være erendsgutter for mennene av 1930—40. Det var nettopp deres ynkelige forsvarspolitikk som gjorde at vi sluttet oss til NS, og så skulle vi nå gå med på at denne stakkarsdommen til Nygårdsvold og Koht har vist at nøytralitetspolitikk ikke duger!

Norge skal ikke føre aggressiv krig, hverken mot Sovjet eller spanjolene. Og blir det krig stormaktene imellom så blir ikke vi stående alene, dersom en av partene forsøker å renne oss overende.

Nå derimot, med vår tilslutning til Atlanterhavspakten, er vi bundne på hender og føtter. Vi har tatt parti på forhånd, vi blir krigførende, også i stridigheter som kanskje ikke vedkommer oss det plukk. Og ryker nå USA og Sovjet i hop, så må den blind være som ikke skjønner at sovjettropper vil oversvømme vårt land. Vi er jo krigførende på USA's side, og vi har ingen ting vi skulle ha sagt. Amerika er langt borte, England er nå bare en annen rangs makt, og det er ikke godt å vite når det passer dem å komme oss til hjelp, der er andre kanskje mer viktige fronter de først må sette sine styrker inn på. Og hva en stormaktsgaranti er verd, har vi sett i Englands forhold til Polen, for bare å ta et eksempel.

La gå at vestmaktene vinner til slutt, det tror vi jo alle. Men innen den tid må vi rekne med at vårt land er brent og lagt øde, mens konge og regjering vel har søkt asyl over der.

Kanskje må det til, kanskje er vårt folk nå blitt så makkstukket at der må en stormakts bud til for at vi skal holde vårt forsvar i orden. Men sett at vi greide det uten? Da ville nok selv en stormakt betenke seg både lenge og vel, for den gikk på en fredelig og nøytral makt og dermed økte sine motstanderes tall.

Torgny Segerstedt, den svenske professor og redaktør, sa i slutten av 1920-årene disse ord:

All forsvarsnihilisme til tross blir det ikke mulig å få Sveriges ungdom til å gå inn på den tanke at den ikke skal forsvare seg. Selv om det skulle breste, vil den foretrekke å gå til grunne framfor å bøye seg. Det kan godt være at det er tåpelig, men det er den dårskap som ungdommen alltid handler etter og uten hvilken et folk ikke kan bestå.

Dette er stolte ord, verdig sitt opphav og folket med de ærerike minnen. Og det er i denne ånd Sverige har handlet, når det ikke er gått med i Atlanterhavspakten.

Feder Worcholt.

allerede blitt for store!

Tilbake til samfunnet

Der snakkes og skrives så vakkert om at tidligere medlemmer av NS skal tas inn i arbeid og samfunn igjen. Teoretisk ja, men hvordan blir det hele gjennomført i praksis?

Det er i disse dager i Oslo avsluttet et 2 måneders kurs for utdanning av reiseførere og guider i anledning av byens 900 års jubileum. — Kvinner og menn med gode språkkunnskaper ble i en annonse anmodet om å melde seg. De ble alle underkastet en opptakelsesprøve i engelsk, der etter sigende alle sammen ble godkalt.

Så begynte de kurset og arbeidet etter beste evne for å dra nytte av forelesninger og ekskursjoner, tok sin skriftlige eksamen, etterfulgt av en muntlig, enkelte hadde også tilleggsprøver i fransk og tysk, og så ventet de bare på den dagen de skulle få sin autorisasjon som ferdig utdannede reiseførere. Umiddelbart før den skriftlige prøves begynnelse, mandag den 8. mai, måtte alle de nyanmeldte, de såkalte aspiranter — de tidligere autoriserte guider måtte nemlig også gjennomgå eksamen — fylle ut et papir med angivelse av navn, adresse, fødselsår osv. for at alt dette skulle granskes av politiet. Hvor mange tidligere medlemmer av NS som hadde meldt seg til kurset, har jeg ingen formening om, at det nok ikke har vært så ganske få er jeg imidlertid helt sikker på. Om disse hadde de beste kvalifikasjoner, den beste eksamen og den beste utdanning har dette ikke veid det minste for de høye herrer innen politiet. Alle tidligere medlemmer av NS er veid og funnet for lette. Hadde det ikke vært meget reellere om Reisetrafikkforeningen — med Oslo kommune bak seg — i sin annonse straks hadde gjort kjent at tidligere NS-folk ikke hadde noen sjanser, så hadde disse selvsagt ikke meldt seg i det hele tatt. Nå har hverken Reisetrafikkforeningen eller politiet funnet det nødvendig å varsle de «utelukkede» engang.

Er ikke hele denne fremgangsmåten, for å bruke et mildt uttrykk, høyst forkastelig mot en del mennesker som ved dette har gått omkring med et stille håp om arbeid. Hertil kommer all den bortkastede tiden, direkte pengeutlegg til trikker og busser ved ekskursjoner osv. Jeg synes det hele er så uhørt at det fortjener å bli kjent av en større krets.

Er ikke hele denne fremgangsmåten, for å bruke et mildt uttrykk, høyst forkastelig mot en del mennesker som ved dette har gått omkring med et stille håp om arbeid. Hertil kommer all den bortkastede tiden, direkte pengeutlegg til trikker og busser ved ekskursjoner osv. Jeg synes det hele er så uhørt at det fortjener å bli kjent av en større krets.

kontroll. Trotsky svarte at han fant det å være riktigere at justisministeren åpent lot ham arrestere. Tre dager senere lot Lie utferdige en etter norsk rett illegal forordning, hvoretter uønskede utlendinger kunne interneres. Lie besøkte Trotsky flere ganger i interneringen, men avskog gjentatte anerkjenninger om at han kunne ikke ta besøk av sine venner for å kunne organisere sin avreise fra Norge. Da Trotsky besvarte seg over at denne behandling var verre enn den politiske fanger fikk under zarismen, svarte Lie, at tidene hadde forandret seg. Og så kom Trotsky utvisning til Mexico.

NI ÅR SENERE VAR LIE NORGES UTENRIKSMINISTER

En måned før avslutningen av den annen verdenskrig, den 9. april 1945, tilbød Lie Sovjetunionen felles forsvar av Spitsbergen. Det var et brudd på overenskomsten av 1920, som krevst samtykke av Amerika, England og Frankrike for et sådant skritt. De tre vestmakter var ikke blitt spurt. Lies skritt vakte oppsikt, og det ble forhindre at Sovjet fikk anledning til å befeste Spitsbergen, som ligger nærmere Kanadas artistiske besittelser enn noen del av Sovjetsamveldet. Lie avskog å gi noen forklaring på sine Spitsbergen-forhandlinger.

Under sin ledelse av De forente nasjoner har Lie ikke forandret sin holdning. Generalsekretæren treffer selv alle avgjørelser ved ansettelse av personale. Av Lies otte assistenter er tre kommunister eller sympatisører. Assistenten for sikkerhetsrådet er russeren Arkadij Sobolew. Sosialspørsmål behandles av den franske venstresosialist Henri Laugier, rettsspørsmål står under tsjekkosllovakken Ivan Kerno, som igjen har den amerikanske kommunist Abraham Feiler som medarbeider. I juni 1946 avskediget Lie den amerikanske assistent John B. Huston, fordi denne hadde holdt en velkomsttale i New York fro general Bor-Komorowski, som var fører for Warschawaoppstanden i 1944.

UNDER KONFLIKTEN MELLOM VESTEN OG SOVJETSAMVELDET

om ramningen av Persia boter Lie sikkerhetsrådet om at denne sak ikke hørte inn under rådet og understøttet dermed Gromykos forlangende. Da den greske borgervar nærmet seg sitt høydepunkt gjorde Lie alt for å forhindre at saken kom fore i sikkerhetsrådet. Borgerkrigen i China ble tross hans motstand mot regjeringen Tschian Kai Sjek bragt inn for De forente nasjoners forum. Da sikkerhetsrådet sendte en undersøkelseskommission til Grækenland, lot Lie det 70 manus-

prov ble stjålet av medlemmer sekretariatet og hemmelige beretninger fra kommisjonen ble utlevert til gjengivelse i Balkankommunistenes presse.

Trygve Lie har gjort sine gamle venner ubetallige tjenester. Har han under sitt Moskvabesøk få et nytt lødrag på sin betanning, idet han har sikret seg Sovjets støtte for nye 4 år som generalsekretær? I september vil denne hemmelighet bli oppklart under De forente nasjoners generalforsamling.

Dette var en kraftig salve. Vi gjen- gir den med forbehold, men den viser at det gjærer i forbundet med det løfterike navn.

Gamle notater —

Forts. fra side 1.

sjonsselskap. Han virket tildels som hjelpeprest i Levanger. Vi var gamle venner).

Etter hvert strømmer en masse mennesker til plassen foran kirken. Et musikkorps tar oppstilling på kirketrappen. Fedrelandssangene runger Dalland holder en kort tale.

Etterpå går jeg bort til ham: «Dette var jo festlig. Jeg tenker imidlertid å reise til Beistad i natt. Nøklerne til kirken finner du på sokneprestens kontor — på skrivebordet».

«Jeg vil ikke snakke med deg her», sa Dalland. «Ja, farvel da». Jeg rakte ham hånden. Dalland trakk seg bakover, idet han sa: «Jeg tar ikke deg i hånden nu».

En del av de nærmeste la merke til dette. En av dem sprang fram og brølte: «Du skal bli prest i Helvete du». Dermed ga han meg et par ørefikser, så hatten falt av. Jeg grep den i farten og satte den på igjen. «Gå hjem Sandstad», ropte Dalland.

Jeg har imidlertid forskjellige ting å ordne i byen, og finner ingen rimelig grunn til å holde meg hjemme i prestegården, fordi om det er blitt fred i Europa. I Norge var jo krigen definitivt avsluttet 10. juni 1940.

Jeg gleder meg selvfølgelig over freden, til tross for at den desværre betegner kommunistisk seir. Vi kristne ber og arbeider for fred på jord — selv om vilkårene ikke er så ideelle som vi ønsker.

Jeg fortsetter å gå omkring i byen. En liten kar i 15—16-årsalderen følger meg. Han sykler inn på meg baklure og forsøker gang på gang å slå hatten av meg i forbiarten. Han skal være sønn av feieren. Det sies at den familien skal være helt rødglødede kommunister.

Det er aften. Har nettopp hatt en

også en venn

I Deres blad nr. 16. d. d. har De en artikkel vedr. oberst Adolph Fredrik Munthe.

Den samme herre opptrådte i Quislingsaken som vitne mot Quisling (se s. 253) sin tidligere venn. Vitor Mogens sier således i sin bok: «Tyskerne, Quisling og vi andre», side 49: «Hans (altså Quisling) venn, kaptein A. F. Munthe ble sendt til Stockholm, København og Berlin for å samle opplysninger hos politiet på disse steder»

Som kjent fikk Quisling offentlig bevilgning på kr. 10,000 for å samle beviser for at Arbeiderpartiet hin gang stod i ledtog med Sovjet og mottok russiske penger i 1938—39.

Quisling skuffet jo disse beviser og da bl. a. ved hjelp av ovennevnte A. F. Munthe som Arbeiderpartiet følge Deres artikkel, — nå har utnevnt til militærattasje i London!!

I samme bok av Mogens (side 46) fremgår det at samme herr Munthe ikke var langt unna det til dag uoppklarte pepperoverfall på Quisling Herr A. F. Munthe må ha et mangfoldig sinn. Det må en st. AHA

ganske interessant opplevelse: Jeg hører fru Stenseths klare stemme: «Presten Sandstad! Her er to unge menn, som vil snakke med Dem». — (Stenseth var rektor ved Levanger Lærerskole. Han bodde i den rummelige prestegården til «frigjøringen». Stenseths var høyt kultiverte og kristne mennesker. Senere opphold i fangeleiren knekket Stenseths gode helbred. Han døde forholdsvis kort tid etter løslatelsen fra varetekt-arresten).

Jeg går ned og møter i entreen to beduggede unge menn. Kommet inn på kontoret, byr jeg dem stoler. De foretrekker imidlertid å sette seg på skrivebordet.

Uten videre innledning sier den ene: «Du er nazist du. Vi er kommunist — derfor er vi dødsfiender» «A — vi behøver vel ikke nettopp være dødsfiender, om vi har en noe divergerende politisk oppfatning. Vi er jo alle nordmenn».

«Kom ikke med utfakter. Vi er dødsfiender. Det står i avisa og det, og de kan da vel ikke trekke løgn».

«A, det hender da at det er noe overdrevet, det som står i avisene».

«Men offer blei du nazist?»

«Jeg har alltid vært kristen sosialist med nasjonal innstilling. Det falt da naturlig å bli med i NS. Vårt program er både kristelig, sosialt og nasjonalt».

«Du er ingen sosialist. Du er berre nazist. Vi har våpen, og nu er du vel redd?»

«Hva skal jeg være redd for? Har jeg gjort noe galt?»

«Ja, du har preka nazisme i kjerka»

er plass ledig snarest for 1 kokke og stuepiker samt gårdsgutt. — God lønn. Fredelige vakre omgivelser. Ring Dagali 4.

R. Aasberg, Dagali, Geilo.

Hushjelp søkes

til å stelle huset for 2 personer. Eget værelse. Sentralt, en times reise fra Oslo med buss eller tog. Bill. mrk. «Hushjelp», nr. 238.

Hus søkes

Lite hus på landet ca. 5X10 m., helårsbolig leies eller kjøpes. Gjerne gammelt når lønnsomt å reparere. Eller del av større hus leies. Noe lettere landarb. kan ytes av fam. Bill. mrk. «Avsatt prest nr. 252».

Opphold søkes.

Ingeniør (N. S.), rekonvalesent etter norsk fengselsopphold, spvnløshet, søker opphold på rolig gård hos N. S.-folk mot deltakelse i lettere arbeide. Konferanse gjennom bill. mrk. «Opp- trening» nr. 254.

Nordnørspostens Trykkeri

«Nei, mine venner, der tar dere feil. I kirken har jeg talt Guds ord purt og rent — slik som jeg forstår det».

«Ja, du er nå i hvert fall en matpredikant — som de andre emissæran og prestan. De emissæran her i Levanger og Frol er noen ekte matpredikanter».

«Det er meget mulig. Jeg kjennar dem ikke så nøye».

«Alle som sier at de taler Guds ord, tenker berre på fortjenesten» sier den ene.

«Nei, ikke alle», svarer den andre. «Far min taler Guds ord. Han har aldri en øre i fortjeneste av det».

«Det er gledelig å høre at Deres far er en personlig kristen. Det hadde De også bli. Det er bedre enn å være kommunist».

«Presten har rett i det», sa han stille, idet han flyttet seg fra skrivebordet ned på en stol. Den andre gjorde likeså.

Etter en liten pause sier den første: «Du Sandstad — du må be for meg. Du må gi meg handa på at du vil be for meg».

«Det gjør jeg så gjerne». Jeg rakte ham hånden.

Da sier den andre: «Du må be for meg og. Du må gi meg og handa på at du vil be for meg og».

«Det skal jeg ikke glemme».

Pent og stille forlater de preste- boligen. Det er over midnatt. Jeg må skynde meg til stasjonen for å nå toget.